

INNOVATION IQTISODIYOT

Ilmiy-amaliy elektron jurnal

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА

Научно-практический электронный журнал

THE INNOVATION ECONOMY

Electronic Scientific and Practical Journal

2025 / 5

@QMI_Instituti

Qarshi shahri,
Mustaqillik ko'chasi 225 - uy

www.kstu.uz
www.ojs.qmii.uz

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

3-jild
5-son
oktabr, 2025

October 2025
Volume 3
Number 5

ИННОВАЦИОННАЯ ЭКОНОМИКА
Научно-практический
электронный журнал

THE INNOVATION ECONOMY
Electronic Scientific and Practical
Journal

INNOVATSION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON JURNAL

ISSN: 3030-315X

ojs.qmii.uz

Muassis:

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi:

R.X.Ergashev, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qarshi davlat texnika universiteti

Tahririyat Kengashi raisi o'rinbosari:

S.N.Xamrayeva, iqtisodiyot fanlari doktori, professor

Qarshi davlat texnika universiteti

Mas'ul muharrir:

N.A.Ochilova, PhD, dotsent

Qarshi davlat texnika universiteti

Texnik muharrir:

F.F.Haqqulov, PhD

Qarshi davlat texnika universiteti

Jurnal har oyda bir marotaba elektron shaklda
jurnalning rasmiy sayti orqali nashr etiladi.

Tahririyat manzili:

180100, Qarshi shahri, Mustaqillik ko'chasi 225-uy

Tel.: +998 (75) 221 09 23

+998 (93) 902 72 63

Faks: +998 (75) 221 1395

E-mail: innoeconomic@qmii.uz

"Innovatsion iqtisodiyot" ilmiy - amaliy
O'zbekiston elektron jurnali ta'lim, fan va
innovatsiyalar Respublikasi Oliy vazirligi
huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi**
rayosatining 2025-yil 5-apreldagi 369-sonli
qarori bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

Jurnalda quyidagi ruknlar asosida maqolalar nashr etiladi:

1. Nazariya va metodologiya
2. Raqamli iqtisodiyot
3. Mintaqa va tarmoqlar iqtisodiyoti
4. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik
5. Inson kapitali iqtisodiyoti
6. Menejment va marketing
7. Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
8. Moliya, kredit va investitsiya
9. Ekonometrika va statistika
10. Xizmat ko'rsatish va turizm sohasi

TAHRIRIYAT KENGASHI:

Tahririyat Kengashining xalqaro a'zolari:

Овчиников Виктор Николаевич - i.f.d., professor, akademik (Janubiy Federal
Universitet, Rossiya)

Солодовников Сергей Юревич - i.f.d., professor (Belorussiya milliy texnika
universiteti)

Сидиров Виктор Александрович - i.f.d., professor, (Kuban davlat universiteti)

Шевченко Игорь Викторович - i.f.d., professor (Kuban davlat universiteti, Rossiya)

Kusainov Xalel Xaymullayevich - i.f.d., professor (Qozog'iston davlat texnologiya
universiteti)

Samandarzoda Iskandar Hakim - i.f.d., i.f.d., professor (SH.Shotemur nomidagi
Tojikiston agrar universiteti)

Гибадуллин Артур Артурович Национальный исследовательский университет

Московский энергетический институт Войнаш Сергей Александрович

Казанский приволжский (федеральный) университет

Пуляева Валентина Николаевна Финансовый университет при Правительстве
РФ

Морковкин Дмитрий Евгеньевич Финансовый университет при Правительстве
РФ

Садриддинов Манучехр Исмоиддинович Международный университет
туризма и предпринимательства Таджикистана, Душанбе

Перская Виктория Вадимовна директор Института исследований

международных экономических отношений, Финансовый университет при
Правительстве РФ

Молчанов Игорь Николаевич Профессор экономического факультета.

Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова

Басова Мария Михайловна Заместитель декана факультета налогов, аудита и
бизнес-анализа Финансовый университет при Правительстве РФ

Чупин Александр Леонидович Заместитель декана экономического факультета
Российский университет дружбы народов имени П.Лумумбы

Незамайкин Валерий Николаевич Профессор кафедры финансов и кредита

Российский государственный гуманитарный университет

Никонорова Алла Владимировна Доцент кафедры экономической теории
Финансовый университет при Правительстве РФ

Дмитриева Ольга Александровна Доцент кафедры налогов и налогового
администрирования факультета налогов, аудита и бизнес-анализа

Финансовый университет при Правительстве РФ

Швец Юрий Юрьевич Лаборатория управления инновациями, Институт
проблем управления Российской академии наук

Колосова Елена Валерьевна Лаборатория управления инновациями,

Российский экономический университет имени Г.В. Плеханова

Tahririyat Kengashi a'zolari:

Gulyamov Saidaxror Saidaxmedovich - i.f.d., professor, akademik

Bozorov Orifjon Shodiyevich - t.f.n., dotsent

Pardayev Mamayunus Qarshiboyevich - i.f.d., professor

Vaxabov Abduraxim Vasikovich - i.f.d., professor

Hakimov Obidjon Arzikulovich - i.f.d., professor

Navruz-zoda Baxtiyor Negmatovich - i.f.d., professor

Xatamov Ochildi Qurbonovich - i.f.d., professor

Fayziyeva Shirin Shodmonovna - i.f.n., professor

Jumayeva GulruxJo'raqulovna - i.f.n., professor

Egamberdiyeva Salima Raimovna - i.f.n., dotsent

Erkayeva Gulbahor Panjiyevna - i.f.n., professor

Amirqulov Shuhrat Olimovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Samiyeva Gulnoza Toxirovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aliqulov Azamat Tuyg'unovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Aminov Fazlitdin Baxadirovich - i.f.n., dotsent

Xo'jaqulova Nigora Rustamovna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Turobov Sherzod Alisherovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Alimova Munisa Yulchiyevna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Ergasheva Nasiba Raxmatullayevna - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Boboqulov Sanjar Baxromkulovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Djalilov Raxmonkul Hamidovich - i.f.f.d., (PhD), dotsent

Nomazov Baxrom Bobomurodovich - i.f.f.d. (PhD) dotsent

Alimxanova Nigora Alimxanovna - i.f.f.d. (PhD) dotsent

October 2025

Volume 3

Number 5

INNOVATION IQTISODIYOT

ILMIY-AMALIY ELEKTRON
JURNAL

ojs.qmii.uz

O'zbekistonda davlat investitsiya siyosati va bugungi investitsion muhit

Murtazayev Nurbek Rashidovich

Государственная инвестиционная политика и современная инвестиционная ситуация в Узбекистане

Муртазаев Нурбек Рашидович

State investment policy and today's investment environment in Uzbekistan

Murtazaev Nurbek Rashidovich

Received: September 17, 2025 Revised: September 20, 2025

■ Accepted: September 23, 2025 ■ Published Online: October 1, 2025

- **Annotatsiya:** Maqolada xorijiy investitsiyalarning mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishdagi ahamiyati, ularning mazmun-mohiyati aks ettirilgan. Mamlakatga xorijiy investitsiyalarni jalb qilishni hozirgi kundagi holati, shuningdek jalb qilishni faollashtirish choratadbirlar to'risida takliflar keltirib o'tilgan.
- **Kalit so'zlar:** Xorijiy investitsiya, investitsiya loyihalari, investitsiya dasturi, investitsiya muhiti, investitsion siyosat.
- **Annotation:** The article reflects the importance and essence of foreign investments in the development of the country's economy. It analyzes the current state of attracting foreign investments and presents proposals for measures to enhance their inflow.
- **Key words:** Foreign investment, investment projects, investment program, investment environment, investment policy.
- **Аннотация:** В статье отражены значение и сущность иностранных инвестиций в развитии экономики страны. Рассмотрено текущее состояние привлечения иностранных инвестиций, а также предложены меры по их активизации.
- **Ключевые слова:** Иностранные инвестиции, инвестиционные проекты, инвестиционная программа, инвестиционная среда, инвестиционная политика.

KIRISH

O'zbekistonda iqtisodiy islohotlarning ustuvor yo'nalishlaridan biri – investitsiyalarni jalb qilish va ulardan samarali foydalanishdir. Investitsiyalar ishlab chiqarish quvvatlarini yangilash, yangi korxonalar ochish, ish o'rinlari yaratish va eksport salohiyatini oshirish orqali mamlakat iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishga xizmat qiladi. [1]

Mamlakatimizda bugungi kunda investorlar sarmoyadorlar uchun qulay investitsiya muhiti barpo etilgan va bu qulaylik o'z samarasini bermoqda. sarmoyadorlarni jalb qilish bir tomondan yangi texnologiyalarni, boshqarish tajribasi, bilimlarni va mamlakatda barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash, boshqa tomondan respublikaning boy resurslari va ishlab chiqarish imkoniyatlarining jahon xo'jaligiga qo'shilish hisobiga umumjahon iqtisodiy imkoniyatlarini

kuchaytiradi. Xususan, Prezident Sh.M.Mirziyoyev tomonidan tasdiqlangan 2022-2026 yillarga mo'ljallangan yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasining 26-maqsadi quyidagicha nomlangan: "Mamlakatda investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish, kelgusi besh yilda 120 milliard AQSH dollari, jumladan 70 milliard dollar xorijiy investitsiyalarni jalb etish choralarini ko'rish"[2].

- Statistik tahlil – Davlat statistika qo'mitasi va Markaziy bank ma'lumotlari asosida.
- Qiyosiy tahlil – 2020–2024 yillardagi investitsiya oqimlari dinamikasi tahlil qilindi.
- Ilmiy umumlashtirish – xalqaro tashkilotlar ma'lumotlari bilan taqqoslandi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

TAHLIL VA NATIJALAR

1-jadval.

2020–2024 yillarda investitsiyalar dinamikasi

YIL	JAMI INVESTITSİYALAR (TRLN SO'M)	XORIJIY INVESTITSİYALAR (TRLN SO'M)	O'SISH (%)
2020	212.0	45.3	-
2021	225.5	50.1	+6.3
2022	250.7	59.8	+11.2
2023	280.4	71.5	+11.7
2024	310.0	80.2	+10.5

2024-yilda O'zbekistonda asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmi 310 trln so'mni tashkil qiladi, o'tgan yilga nisbatan 105.0% foizga o'sish ko'zatilgan.

-Jami investitsiyalar 2020–2024 yillarda 212 trln so'mdan 310 trln so'mgacha o'sdi (taxminan 46%).

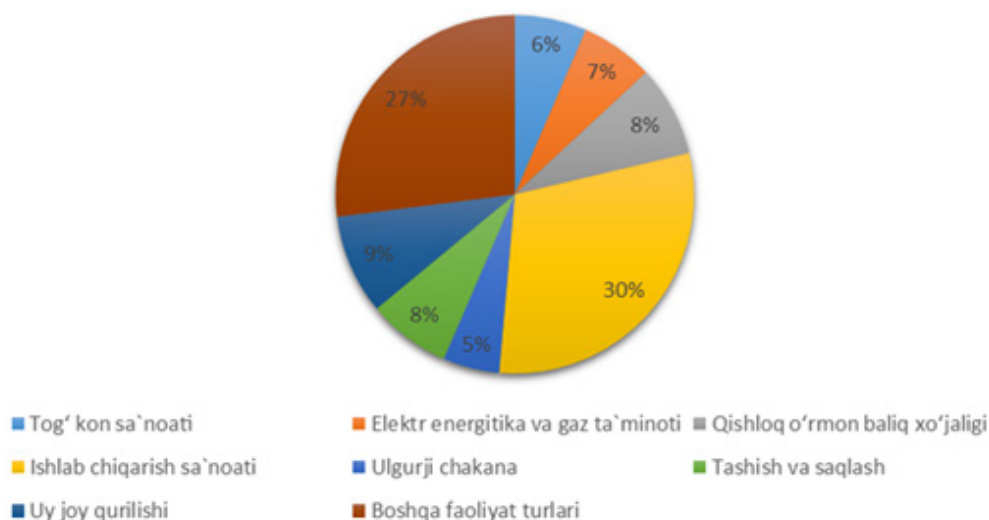
- Xorijiy investitsiyalar 45.3 trln so'mdan 80.2 trln so'mgacha o'sib, 76% o'sish qayd etildi.

O'sish sur'ati 2021 yilda 6.3% bo'lib, keyingi yillarda 10–12%

atrofida barqaror saqlandi.

Asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalarning texnologik tarkibi 53.8% yangi qurilish ishlariga, 28.6% Kengaytirish rekonstruksiya va modernizatsiyaga yo'naltirilgan bo'lsa qolgan, 17.6% boshqa yo'nalishlarga yo'naltirilgan. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalda o'zlashtirilgan investitsiya o'lishi (1-rasm)

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalda o'zlashtirilgan investitsiya ulishi

1-rasm. Iqtisodiyot faoliyat turlari bo'yicha asosiy kapitalda o'zlashtirilgan investitsiyalar[1]

1.Tog' kon sa'noati 6.5%

2.Elekt energetika va gaz ta'minoti 6.6%

3.Qishloq o'rmon baliq xo'jaligi 8.2%

4.Ishlab chiqarish sa'noati 30.1%

5.Ulgurji chakana 5.1%

6.Tashish va saqlash 7.5%

7.Uy joy qurilishi 9. %

8.Boshqa faoliyat turlari 27. %

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalning investitsiya tarkibi

Bundan 13.7% markazlashgan moliyalashtirish mablag'lari hisobidan 86.3% esa markazlashmagan moliyalashtirish mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan.

Moliyalashtirish manbalari bo'yicha asosiy kapitalning investitsiya tarkibi

Bundan 13.7% markazlashgan moliyalashtirish mablag'lari hisobidan 86.3% esa markazlashmagan moliyalashtirish mablag'lari hisobidan amalga oshirilgan.

Yuqoridagi ma'lumotlarga tayanadigan bo'lsak bugungu kunda asosiy investitsiya mamlakatimizda ishlab chiqarish sohasiga qaratilgan kelgusida har bir sohani revoji uchun alohida loyihalar va investitsiyon muhitni shakllantirishga qaratilgan ishlar olib borilmoqda

O'zbekiston Markaziy Osiyo mintaqasining markaziy va shimoliy-g'arbiy qismida, Amudaryo va Sirdaryo daryolari oralig'ida joylashgan. Shu bilan birga O'zbekiston Markaziy osiyo mintaqasining barcha davlatlari bilan chegaradosh bo'lgan yagona davlatdir.

O'zbekiston hududi jahon sivilizatsiyasining ajoyib go'shalaridan biridir. Bu Sharq va G'arbni birlashtirgan, ular madaniyati va diniy qadriyatlarini mujassam eta olgan, o'z mehnatlari bilan dunyo sivilizatsiyasining barqarorlashuviga hissa qo'shgan buyuk allomalar yashab ijod etgan o'lka.

Mamlakatimizda investitsiyalarni jalb qilish va investorlar huquq va erkinliklarini jahon standarti asosida tashkil qilish bo'yicha bir qator ishlar amalga oshirilganligi, qonun va qarorlar qabul qilinganligini yoritildi. Xususan qashqadaryo viloyatiga kiritilgan investitsiyalar va amalga oshirilgan loyihalar yuzasida atroflicha tadqiq etib o'rganildi, shuni aniq ayta olamanki investitsiya mamlakatimiz, viloyatlarimiz, tumanlarimiz rivoji uchun eng muhim omillardan biri bo'lib xizmat qiladi bizda bor resurslarga samarali investitsiyalarni jalb qilsak tuman va shaharlar rivoji va iqtisodiy samara yuqori bo'ladi, va investitsiya faoliyatida jadal rivojlanishga erishiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, yuqoridagi takliflarni amaliyotda joriy etish milliy iqtisodiyotimizga xorijiy

investitsiyalarni jalb etishni yanada faollashtirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Prezident 09.01.2020 yildagi "O'zbekiston Respublikasining 2020-2022 yillarga mo'ljallangan Investitsiya dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4563-son qarorni imzoladi [3]. Shu qaror bilan O'zbekiston Respublikasining 2020 -2022 yillarga mo'ljallangan Investitsiya dasturi tasdiqlandi. Buning natijasida ishlab chiqarishni texnik va texnologik jihatdan uzluksiz yangilab borish, iqtisodiyotda chuqur tarkibiy o'zgarishlarni amalga oshirish, sanoatni modernizatsiya va diversifikatsiya qilishni izchil davom ettirish kelgusida mamlakatimizda investitsion siyosatni to'liq amalga oshirish imkoniyatini yaratiladi. Investitsiyalar O'zbekiston iqtisodiyotining barqaror o'sishini ta'minlaydigan strategik omildir. Ular sanoatni modernizatsiya qilish, infratuzilmani yaxshilash va yangi ish o'rinlari yaratishda asosiy vosita hisoblanadi. Kelgusida investitsiya siyosatini diversifikatsiya qilish va innovatsiyalarga yo'naltirish zarur.

Muallif haqida / Сведения об авторе / Author details

1. Murtazaev Nurbek Rashidovich dotsent v.b. Qarshi davlat texnika universiteti / Муртазаев Нурбек Рашидович, и.о. доцента, Каршинский государственный технический университет / Murtazaev Nurbek Rashidovich, acting associate professor, Karshi State Technical University

► nurbekrashidovich@gmail.com

■ ORCID: 0009-0006-7716-6000

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- [1]. "Investitsiyalar va investitsiya faoliyati to'g'risida"gi PQ-4937-son Qonuni 9.12.2019 yil.
- [2]. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning "2022-2026 yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'ricida" gi Farmoni. 18.01.2022 yil.
- [3]. O'zbekiston Respublikasining Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning "2021-2023 yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturini amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-4937-sonli Qarori 28.12.2020 yil.
- [4]. Karimov N.G., Xojimatov R. X., Razzoqov X.J. Investitsiya. "Iqtisodiyot".-T-2019., O'quv qo'llanma. – B. 75-76.
- [5]. Qosimov M.S. Investitsiya loyihalari tahlili. Darslik.-T: "Innovatsion rivojlanish nashriyot matbaa-uyi" – 2021. -B. 65-67.
- [6]. N.R.Murtazayev. "Investitsiya va innovatsiyalar". Tajriba mashg'ulotlari (o'zbek, rus va ingliz tillarda.). O'quv qo'llanma.-Qarshi: "Intelekt", 2025, 481b.
- [7]. Murtazayev N.R. Investitsiyalarni jalb etish istiqbollari. // Xorazm ma'mun akademiyasi axborotnomasi

-1/2-2024 38-41

Investitsiyalar hisoboti.

[8]. O'zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo'mitasi.